

Quảng Ninh:

CHÚ TRỌNG VIỆC ĐƯA GIỐNG MỚI VÀO PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT

LƯU VĂN LỘC

Nhằm phát huy thế mạnh của một huyện bán sơn địa có cả biển, đồng bằng và đồi núi, trong những năm qua, huyện Quảng Ninh đã chú trọng ứng dụng các thành tựu khoa học công nghệ trên mọi lĩnh vực cả nông nghiệp, tiểu thủ công nghiệp và dịch vụ. Trong đó việc chú trọng ứng dụng các giống cây trồng vật nuôi mới có năng suất, chất lượng và hiệu quả cao rất được chú trọng. Nhờ vậy, kinh tế - xã hội của huyện đang ngày càng phát triển.

Trong nông nghiệp, nhiều giống cây trồng vật nuôi có năng suất và chất lượng cao đã được đưa vào áp dụng trong sản xuất như Lúa X21,

X23, HT1, HT9, PC6, PC10, SH2, HTR6... Nhiều giống ngô lai, lạc, sắn, cây ăn quả mới cũng được đưa dần vào thay thế các giống cũ năng suất và chất lượng thấp. Qua thực tiễn sản xuất đã khẳng định một số giống rất phù hợp với điều kiện khí hậu, đất đai ở địa phương và cho năng suất cao. Điển hình là mô hình lúa TBR-1 được phòng NN&PTNT huyện phối hợp với Sở KH&CN chỉ đạo triển khai sản xuất. Giống lúa TBR-1 được nhập về từ Công ty giống Thái Bình và là giống lúa đã được Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn đưa vào bộ giống Việt Nam. Sau nhiều vụ sản xuất thử nghiệm, vụ Đông Xuân 2009 - 2010, huyện chỉ

đạo các xã mở rộng thêm diện tích sản xuất khoảng 120 ha, tập trung ở các xã Vạn Ninh, An Ninh, Võ Ninh, Duy Ninh và Lương Ninh.

Đánh giá về những ưu điểm của giống lúa TBR-1 trên đồng đất Quảng Ninh, ông Văn Anh Thuyết, Trưởng phòng NN&PTNT huyện cho biết: “Qua 7 vụ sản xuất, giống lúa TBR-1 đã thể hiện rõ một số tính ưu việt vượt trội như: Chống chịu mọi tác động ngoại cảnh về thời tiết cả vụ Đông Xuân lẫn vụ Hè Thu, chống chịu rét tốt, chống đổ tốt. Thích nghi trên mọi chân đất như đất

Thứ trưởng Bộ KH&CN Nguyễn Quân thăm và làm việc tại Công ty cổ phần Thanh Hương

Ảnh: T.L

thịt nhẹ, thịt nặng và đất lầy thụt, đất trũng; chống chịu chua phèn. Khả năng kháng sâu bệnh tốt, qua 7 vụ sản xuất chưa thấy xuất hiện sâu bệnh phá hại. Đặc biệt, huyện đã đưa vào sản xuất thử ở vùng có rầy nâu nhưng cũng không thấy xuất hiện rầy nâu ở giống này. Năng suất lúa TBR-1 vượt trội so với các giống khác, bình quân hàng năm đạt 55 - 60 tạ/ha, có nơi đạt đến 76 tạ/ha (Vạn Ninh). Dự kiến huyện sẽ đưa giống lúa này vào cơ cấu mùa vụ Đông Xuân thay thế giống VN20...”

Bên cạnh việc đưa các giống lúa mới vào sản xuất, phòng NN&PTNT huyện triển khai mô hình trồng dưa hấu giống Hắc mỹ nhân T101, nguồn gốc từ Thái Lan trên đất ruộng 1 vụ và đất lúa có năng suất thấp ở các xã Lương Ninh và Hàm Ninh. Đây là giống dưa quả vừa, thon dài, ngọt, ngon. Vụ Đông Xuân 2009 - 2010, phòng NN&PTNT huyện phối hợp Sở KH&CN chỉ đạo đưa vào sản xuất thử vụ Đông Xuân ở 2 loại đất gồm 2 ha trên chân ruộng đất lúa và 2 ha trên đất màu theo phương pháp phủ bạt. Bà con nông dân thực hiện mô hình được hỗ trợ nguồn giống, bạt ni lông và phân bón. Qua thời gian triển khai mô hình, dưa phát triển tốt, cho quả nhiều, bước đầu cho hiệu quả cao hơn so với những vườn dưa do người dân trồng giống cũ theo phương pháp truyền thống. Dự kiến năng suất dưa đạt 18 - 22 tấn/ha, hiệu quả kinh tế gấp 2 - 4 lần so với trồng lúa.

Trong chăn nuôi gia súc, gia cầm, huyện cũng rất chú trọng đến các mô hình nuôi lợn hướng nạc kết hợp xây dựng hầm khí biogas nhằm xử lý chất thải vừa tạo ra nguồn khí đốt vừa bảo vệ môi trường. Thúc đẩy quá trình phát triển đàn bò lai bằng phương pháp thụ tinh nhân tạo. Triển khai thử nghiệm mô hình nuôi thâm canh bê lai bằng việc áp dụng đồng bộ bổ sung thức ăn, tăng cường chăm sóc, thú y. Phát triển trồng cỏ phục vụ chăn nuôi, nhất là giống cỏ

VA06, là giống cỏ chất lượng và năng suất cao. Các mô hình nuôi nhím, nuôi thỏ, lợn rừng, kỳ nhông... đang được nhiều người dân quan tâm. Đối với gia cầm, ngoài các giống gà vịt, ngan,... đã được đưa vào sản xuất từ trước, hiện nay, huyện cũng đã đưa vào đối tượng nuôi mới là giống gà Ai Cập. Gà Ai Cập là giống gà chuyên dụng trứng, thịt. Loại gà này dễ nuôi, chóng lớn. Hơn 2 tháng tuổi đạt trọng lượng 2-2,5 kg/con. Gà tự đào bới kiếm thức ăn là chính nên khả năng đề kháng dịch bệnh rất cao, chịu được những thay đổi bất thường của thời tiết, không phụ thuộc thức ăn công nghiệp. Gà Ai Cập chỉ cần nuôi đến 20 tuần (4,5 tháng) là có thể cho lứa trứng đầu tiên. Thêm một ưu điểm của giống gà này là siêu trứng, gần như gà đẻ trứng liên tục, mỗi năm mỗi con đẻ từ 200 - 220 trứng, chất lượng trứng cao. Gà Ai Cập hiện đang được nuôi tại Công ty cổ phần Thanh Hương. Gà giống được Viện nghiên cứu giống gia cầm Thụy Phương hỗ trợ cung cấp. Hiện tại tổng đàn gà Ai Cập đẻ trứng của Công ty ở mức 6.000 con. Mỗi năm công ty thu được từ 1 đến 1,5 triệu quả trứng. Công ty cổ phần Thanh Hương cũng đang có kế hoạch mở rộng quy mô nuôi gà Ai Cập lên từ 6.000 con lên 20.000 con và sản lượng trứng thu mỗi ngày từ 12.000 -14.000 quả.

Trên lĩnh vực nuôi trồng thủy sản, năm 2009, huyện đã triển khai các mô hình như nuôi cá rô phi trong ao nước lợ nhằm thử nghiệm, thay thế đối tượng nuôi ở các ao nuôi tôm, cua ven sông kém hiệu quả. Kết quả đạt 5 tấn/ha, khẳng định việc chuyển đổi đúng hướng đối tượng nuôi và môi trường nuôi mới ở các vùng. Nhiều địa phương, nông dân đã chủ động chuyển đổi đất lúa năng suất thấp, đất hoang hóa sang nuôi trồng thủy sản, duy trì và phát triển mô hình kết hợp lúa cá, nuôi ghép nhiều đối tượng trong cùng ao, ruộng, ương cá giống...

Năm 2009, toàn huyện đưa vào nuôi 190 ha lúa cá cho thu nhập khá.

Thành công được ghi nhận nhất trong thời gian gần đây trong nuôi trồng thủy sản là việc sản xuất thành công giống cá Đồi mực (cá Loi) tại Công ty cổ phần Thanh Hương. Giống cá Đồi mực, thường được gọi là cá Loi, là một loài thủy sản có giá trị kinh tế cao. Sau gần 3 năm đầu tư, nghiên cứu và sản xuất thử nghiệm, Công ty cổ phần Thanh Hương đã sản xuất thành công. Theo đánh giá của các nhà chuyên môn thì đây là cơ sở đầu tiên ở nước ta và khu vực Đông Nam Á, sản xuất thành công con giống cá Đồi mực bằng phương pháp nhân tạo.

Cá Đồi mực bố mẹ được khai thác tự nhiên tại vùng biển huyện Quảng Ninh và được đưa về nuôi dưỡng trong môi trường nhân tạo. Đến nay, số cá hậu bị đưa vào sinh sản gần 200 con, cá bố mẹ 126 con. Đợt đầu tiên đã cho sinh sản thành công trên 10 vạn cá giống con kích thước từ 5 đến 7cm. Ở điều kiện thích hợp, cá sinh sản đạt 70%, tỷ lệ sống trên 50%.

Nhằm phát huy tiềm năng vùng núi, ngoài việc phát triển trồng rừng, huyện còn mở các mô hình nuôi ong công nghiệp. Dự án nuôi ong công nghiệp tại các xã Trường Xuân, Vạn Ninh, An Ninh với sự tham gia của 100 hộ đã góp phần chuyển đổi cơ cấu cây trồng vật nuôi, hình thành nghề mới khai thác tiềm năng về tài nguyên rừng một cách bền vững tạo ra hàng hoá có giá trị cao.

Để đa dạng hóa ngành nghề sản xuất phát triển kinh tế, đồng thời khôi phục lại các làng nghề truyền thống, huyện đã có những chủ trương đúng đắn trong việc phát triển tiểu thủ công nghiệp và làng nghề như chế biến bún bánh, rượu, khoai deo, mộc dân dụng, mây tre xiên, chổi đót... Trong đó đáng chú ý là rượu Võ Xá. HTX sản xuất kinh doanh rượu Võ Xá được thành lập từ tháng 11 năm 2006 trên cơ sở bước

đầu là thu mua rượu từ bà con trong làng về xử lý tạp chất. Rượu được sản xuất 100% nguyên chất từ gạo và gạo nếp, sử dụng men ủ truyền thống nên chất lượng đảm bảo phù hợp sở thích người tiêu dùng. Sản phẩm rượu Võ Xá đã được kiểm định tại Viện Công nghệ thực phẩm và được Cục Sở hữu trí tuệ cấp thương hiệu sản phẩm. Sản lượng rượu của HTX trong những năm qua tăng lên đáng kể, từ sản xuất và tiêu thụ 1.000 lít năm 2006 đã tăng lên 80.000 lít năm 2009, doanh thu đạt gần 1 tỷ đồng, bình quân thu nhập từ 1,2 đến 1,5 triệu đồng/xã viên. Ngoài ra, phụ phẩm từ nấu rượu là bã hèm còn được tận dụng để chăn nuôi lợn, có thêm thu nhập đáng kể.

Nhờ áp dụng nhiều tiến khoa học công nghệ vào sản xuất nên năng suất chất lượng cây trồng vật nuôi và các sản phẩm công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp trên địa bàn huyện tăng nhanh, đưa tốc độ phát triển kinh tế của huyện năm 2009 đạt 10,2%.

Việc đưa các giống cây trồng vật nuôi mới có năng suất và chất lượng cao phù hợp với điều kiện phát triển kinh tế - xã hội ở Quảng Ninh là hết sức quan trọng trong quá trình hiện đại hóa nông nghiệp nông thôn. Ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ được coi là động lực trực tiếp thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, tạo ra những bước đột phá về năng suất chất lượng. Vì vậy, trong năm những năm tiếp theo, Quảng Ninh tiếp tục phối hợp với các sở, ngành liên quan, như Khoa học và Công nghệ, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công thương... Để xây dựng các mô hình, thực hiện các đề tài, dự án nghiên cứu và ứng dụng nhiều tiến bộ khoa học kỹ thuật mới vào sản xuất, từng bước nâng cao hiệu quả trên một đơn vị diện tích, thúc đẩy quá trình phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương.

L.V.L